

KINNITAN

Raul Kell

juhatuse liige

1. veebruar 2020. a

Tugev Partner OÜ (edaspidi *koolitaja*)

Registrikood:11661940

Õppekava nimetus: A-kategooria ning A1- ja A2-alamkategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise täiendusõppe õppekava (auditoorne ja elektrooniline õppevorm)

1. Juhi koolituse õppe-eesmärgid

Juhi ettevalmistamise eesmärk on luua võimalused, andmaks õpilasele teadmised, oskused ja hoiakud liikluses käitumiseks vastavalt A-kategooria ja A1-,A2- alamkategooria mootorsõiduki juhile kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele.

Juhi ettevalmistamise eesmärgiks on luua eeldused:

- 1) vastutustundliku juhi liikluskäitumise kujunemiseks;
- 2) juhi ohutu, iseseisva, teisi liiklejaid arvestava ja keskkonda säästva käitumise kujunemisele.

2. Juhi ettevalmistamise korraldus

Juhi ettevalmistamine toimub esma- ja täiendusõppe korras liiklusteooriaõppe ja õppesõitude vormis.

Esmaõppe korras valmistatakse ette A1, A2 kategooria mootorratta juhti.

Juhi ettevalmistamist viib läbi mootorsõidukijuhi õpetaja (edaspidi õpetaja).

3. Liiklusteooriaõppe ja õppesõidu tundide ülesehitus

Õpetamise korralduslikud alused

Õppetöö korraldamisel juhindume MKM määrusest nr:60 "Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise tingimused ja kord ning mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekavad"

Õppekava koosneb teooria- ja sõiduõppest. Õppekava kogumaht on vähemalt 22 tundi, millest auditoorset tööd on vähemalt 12 tundi, sõiduõpet on vähemalt 10 tundi.

Õpilase ettevalmistuse taseme mitterahuldavate tulemuste korral peab koolitaja andma õpilasele õppeprotsessi käigus tagasisidet ja konsultatsioone, tagamaks juhile vajalike teadmiste ja oskuste omandamise.

Juhi ettevalmistamise koolituskursuse lõpetamise eelduseks on õppekavas sätestatud õpiväljundite saavutamine.

Koolitus lõpeb teooriateadmiste kontrolltestiga ja kontrollsõiduga koolitaja juures. Kontrollsõit teostatakse pärast teooriateadmiste kontrolltesti edukat sooritamist sõiduõppe käigus. Kontrollsõidus hinnatakse, kuidas õpilane on õpitava omandanud ja kas ta on suuteline iseseisvalt ja ohutult liiklema.

4. Õppesõit

Õppesõidul peab õpilasel olema kaasas õpilase koolituskursuse õpingukaart (edaspidi ka õpingukaart).

Iga õppesõidu alustamisel märgib õpetaja õpingukaardile õppesõidu läbiviimise kuupäeva, kellaaja ja õppekava kohase teema.

Iga õppesõidu lõpus märgib õpetaja õpingukaardile õppesõidutundide arvu ja hinnangu õpilase oskuste kohta.

Õpingukaardi sissekannete õigsust kinnitavad õppesõidu lõpus õpilane ja õpetaja oma allkirjaga.

5. Liiklusteooriaõppe ja õppesõidu tundide kestus

Liiklusteooriaõppe auditoorse õppevormi ja õppesõidu ühe õppetunni kestus on 45 minutit ja lubatud on kasutada tunnipaari (2*45 min). Tunnipaari järgi peab olema puhkepaus 15 minutit.

6. Õpilasele tagasiside andmine

Õpilase ettevalmistuse taseme mitterahuldavate tulemuste korral peab koolitaja andma õpilasele õppeprotsessi käigus tagasisidet ja konsultatsioone, tagamaks juhile vajalike teadmiste ja oskuste omandamise.

7. Juhi ettevalmistamise koolituskursuse lõpetamise eeldus

Juhi ettevalmistamise koolituskursuse lõpetamise eelduseks on õppekavas sätestatud õpiväljundite saavutamine.

8. Vastuvõtutingimused koolituskursusele

Koolituskursusele võetakse õppima isik, kes A-kategooria sõiduki juhtimisõiguse taotlemisel omab esmast juhiluba või juhiluba mis tahes kategooria auto juhtimiseks.

A-kategooria sõiduki juhtimisõiguse taotlemisel on õppetöö alustamisel vähemalt 23,5 aastat vana.

9. Juhi tervisetõend

Koolituskursusele vastuvõtmiseks peab isik omama vastava kategooria mootorsõiduki juhtimist lubavat tervisetõendit ja esitama selle kohta paber kandjal väljatrüki.

10. Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks

Õppekava läbimisel on õpilasel vajalik teha ka iseseisvat tööd. Vajalik on lugeda õpetaja poolt koostatud õppematerjale ja/või autokooli poolt koostatud õpingumappi, sõiduauto kasutusjuhendit, Liiklusseadust, Liikluskindlustuse seadust ja teisi vajalikke liiklusalaseid õigusakte. Vajalik on otsida informatsiooni ka veebilehekülgedelt ning koostada individuaalseid kavasid ja plaane. Auditoorsetes- ja õppesõidutundides kasutavad õpetaja erinevaid õppemeetodeid: visualiseerimine, aktiveeriv loeng, rühmatöö, arutelude tekitamine ja suunamine, oma kogemuse jagamine, probleemülesannete lahendamine ja arengutreening.

11. Hindamiseetodid ja -kriteeriumid

Õppekava jaguneb kahte ossa. Teise osa läbimise eelduseks on esimese osa läbimine ja selles määratud õpiväljundite saavutamine. Õpiväljundite saavutamist teooriaõppes kontrollib õpetaja esimese osa läbimise järel individuaalselt, õpilasele esitatud küsimustiku (vahekontroll) põhjal. Iga küsimustik (vahekontroll) sisaldab 30 avatud küsimust. Õpiväljundite saavutamise lävendiks on, et õigesti on vastatud 25 valikküsimusele. Enne teise osa viimast sõidutundi peab olema õpilasel läbitud teooriaõppe kohta kontroll test, mis sisaldab 60 küsimust. Õpiväljundite saavutamise lävendiks on, et õigesti on vastatud 54-le valikvastustega küsimusele. Teise osa vahekontroll loetakse sooritatuks, kui on edukalt sooritatud teooria kontroll test. Kontroll test tuleb sooritada uuesti, kui sõiduõpet ei lõpetata 30 päeva jooksul

Küsimustele vastamine toimub autokooli õppeklassis, abimaterjali kasutamata. Õpiväljundite saavutamist sõiduõppes kontrollib sõiduõpetaja iga teema lõpus, õpilasele antud sõiduülesande tulemuste põhjal. Õpetaja ja õpilane analüüsivad ülesande täitmise tulemuslikkust ja koos jõutakse ühise otsuseni õpiväljundite saavutamise kohta. Kasutatakse mitmeeristavat hindamist, kus tulemuseks märgitakse „Sooritas” (S) või „Ei sooritanud” (ES).

12. Mootorratta valitsemisoskuse hindamine

Mootorratta valitsemisoskuse hindamine toimub esimeses moodulis õppeplatsil. Selle tulemusena peab selguma, kas õpilane oskab piisava vilumusega mootorratast juhtida võimaldamaks sõiduõppe alustamist liikluses. Kui liiklemisel kasutatavad tüüpilised juhtimisliigutused on omandatud hästi, siis edeneb ka liikluses antav õpetus paremini. See kergendab uute teadmiste ja oskuste omandamist. Igal moodulil hinnatakse õpingute edenemist ja edasipääs õpingutes sõltub omandatud oskustest ja tulemusest. Hindamise kaudu toimub ka õpingute suunamine.

13. Teooriateadmiste kontroll ja kontrollsõit

Koolituse algaste lõpeb teooriateadmiste kontrolliga koolitaja juures. Kontrollsõit teostatakse sõiduõppe käigus. Kontrollis hinnatakse, kuidas õpilane on õpitava omandanud ja kas ta on võimeline pändlikult ja ohutult liiklema.

14. Juhi täiendusõppe läbimise tõendamine

Täiendusõppe läbimist tõendab koolituskursuse tunnistus ning koolitaja elektrooniliselt esitatud koolituskursuse tunnistuse andmed liiklusregistris.

15. Õppekava ülesehitus

Õppekava on koostatud juhi ettevalmistamise süsteemi kirjeldava tabelina (tabel 1) ja täiendusõppe õpiväljunditena.

16. Juhi jätkuõpe

Pärast iga kolmandat mittesooritatud sõidueksamit maanteeametis peab isik läbima mootorsõidukijuhi koolitaja juures jätkuõppe. Jätkuõppe sisu määrab koolitaja lähtuvalt sõidueksami mittesooritamise põhjustest. Jätkuõppe minimaalne maht on kaks sõidutundi.

Jätkuõppe läbimist tõendab koolituskursuse tunnistus ning koolitaja elektrooniliselt esitatud andmed liiklusregistris.

17. Õppekava sisu ja minimaalsed õppeteemade mahud

Tabel 1

A-kategooria ning A1- ja A2-alamkategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise täiendusõppe õppekava teemade kohta					
Teema	Teoriaõpe	Õppetunde	Teema	Sõiduõpe	Sõidutunde
1	Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest		1	Juhi tööasend ja turvavarustus	1
2	Iseseisvaks õppimiseks juhendamine				
3	Mootorratta turvalisus		2	Mootorratta käsitlemine, käsitlemisoskuste hindamine	2
4	Sõidu alustamine ja mootorratta asukoht sõites		3	Mootorratta juhtimine vähese liiklusega teel	2
5	Sõidu eripära, asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis		4	Mootorratta juhtimine erinevates liiklussituatsioonides	2
6	Mootorratta peatumine ja sõidu lõpetamine				
7	Grupis sõit				
8	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige		5	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige	1
			SI	Sõiduõpe individuaalprogrammi järgi	
9	Mootorratta juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes, teooria kontrolltest	6	Mootorratta juhtimine planeeritud teekonnal, kontrollsõit	2	
Teooriatunnid kokku		10	Sõidutunnid kokku		10
Liiklusteooria- ja sõidueksam Maanteeametis					
Juhiloa saamine					

18. ÕPIVÄLJUNDID

18.1. Teooriaõpe

1. Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest

Pärast koolitust õpilane:

- 1.1. teab juhiloa saamise tingimusi ja korda;
- 1.2. teab õppetöö korraldust;
- 1.3. teab õppetööd reguleerivaid õigusakte ja dokumente;
- 1.4. on omaks võtnud juhi ettevalmistamise määru sees seatud juhi koolituse eesmärgid.

2. Iseseisvaks õppimiseks juhendamine

Pärast koolitust õpilane:

- 2.1. on valmis vastutama oma õppimise eest;
- 2.2. on koostanud individuaalse õppeplaani;
- 2.3. teab, kuidas autokool iseseisvat õppimist toetab ja kellelt vajadusel abi saab.

3. Mootorratta turvalisus

Pärast koolitust õpilane:

- 3.1. mõistab mootorratta kasutaja juhendiga tutvumise olulisust;
- 3.2. teab peamisi tänapäeva mootorrattastel kasutatavaid aktiivse ja passiivse turvalisuse elemente ja nende tööpõhimõtet (turvavöö kinnitamine ja istumisasendi reguleerimine, kaassõitja turvavarustuse kinnitamine, pagasi õige paigutus ja kinnitamine);
- 3.3. teab mootorratta tüüpe ja nendest tulenevaid erisusi ja riske suurendavaid tegureid;
- 3.4. teab sõitjate- ja veoseveo ning turvavarustuse kasutamise nõudeid;
- 3.5. teab turvavarustuse vale kasutamisega või mittekasutamisega seotud ohte ja on motiveeritud turvavarustust kasutama;
- 3.6. teab mootorrattale istumise ja maha tulekuga seotud ettevaatusabinõusid;
- 3.7. teab mootorratta erinevate mehhanismide tööpõhimõtteid;
- 3.8. teab kasutatavale mootorrattale kehtivaid tehnoõiguse nõudeid;
- 3.9. teab keskkonnaga seonduvaid nõudeid mootorratta kasutamisel;
- 3.10. teab kasutatava lisa- ja mugavusseadmete mõju liiklusohutusele ja mootorratta juhitavusele.

4. Sõidu alustamine ja mootorratta asukoht sõites

Pärast koolitust õpilane:

- 4.1. teab, kuidas mootorrattaga ohutult sõitu alustada;
- 4.2. teab mootorratta asukoha valikuga seotud reegleid;
- 4.3. teab, kuidas valida asukohta teel riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil;
- 4.4. on motiveeritud oma sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima.

5. Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis

Pärast koolitust õpilane:

- 5.1. teab mootorratta juhtimise eripära asulavälisel teel ja kiirteel võrreldes mootorratta juhtimisega asulas;
- 5.2. omab ülevaadet asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis mootorratta juhtimisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest;

5.3. on motiveeritud järgima asulavälisel teel ja kiirteel mootorratast juhtides sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoidma ohutut piki- ja külgvahet.

6. Mootorratta peatamine ja sõidu lõpetamine

Pärast koolitust õpilane:

- 6.1. teab mootorratta peatamise ja sõidu lõpetamisega seotud erisusi;
- 6.2. oskab mootorratta peatamise ja sõidu lõpetamise reegleid probleemülesande lahendamisel rakendada;
- 6.3. teab mootorratta peatamise ja sõidu lõpetamisega seotud ohtu suurendavaid tegureid (pehme ja ebatasane pinnas, teekatte eripärast lähtuvad ohud, kallak ja tõus jms).

7. Grupis sõit

Pärast koolitust õpilane:

- 7.1. teab grupis sõitmisel erinevaid võimalusi grupi üles ehitamiseks (grupis olevate mootorrataste asukoht teel) lähtuvalt grupi suurusest, tee iseärasustest, sõidu eesmärgist, mootorratta iseärasustest, juhi kogemusest jms;
- 7.2. mõistab, et grupi ülesehitusest sõltub sõidu ohutus;
- 7.3. teab grupis sõitmisel erinevaid võimalusi teabe vahetamiseks (käeviiped, raadiojaamade kasutamine, navigatsiooniseadmete kasutamine);
- 7.4. mõistab grupis sõitmisel ohutuse tagamiseks vajaliku teabe vahetamise viiside kokkuleppimise tähtsust.

8. Möödasõit, möödumine ja ümberpõige

Pärast koolitust õpilane:

- 8.1. teab mootorrattaga möödasõidu, möödumise ja ümberpõikega seotud erisusi (grupis sõites, mootorratta tüübist tulenev jms);
- 8.2. mõistab, et teel, kus pärisuunas on kaks või enam teekattemärgistega tähistatud sõidurada, on ohtlik tiheda liikluse korral, kui kõik rajad on ühtlaselt koormatud, ees sõitvatest sõidukitest mööda sõita.

9. Mootorratta juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes

Pärast koolitust õpilane:

- 9.1. teab mootorrattale mõjuvate jõudude olemust ja oskab neid oma sõidus arvestada;
- 9.2. teab rasketes tee- ja ilmastikuoludes mootorratta juhtimisega seotud ohte ja kuidas neid ohte on oma käitumisega võimalik vältida;
- 9.3. teab, kuidas tulesid nähtavuse parandamiseks õigesti kasutada vastutuleva sõidukiga kohtudes, eesolevale sõidukile järele jõudes ja/või mööda sõites, peatudes ja parkides ning hädapeatuse korral;
- 9.4. mõistab, et pimedal ajal on nähtavus palju halvem kui valgel ajal vaatamata tulede õigele kasutamisele, ning teab, et seda puudujääki saab kompenseerida sõidukiiruse vähendamisega;
- 9.5. omab motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgvahega;
- 9.6. saab aru pimedal ajal esinevatest, eriti kergliiklust puudutavatest ohtudest.

18.2. SÕIDUÕPPE ÕPIVÄLJUNDID

1. Juhi tööasend ja turvavarustus

Pärast koolitust õpilane:

- 1.1. oskab teostada mootorratta sõidueelset kontrolli, näiteks kasutades mootorratta käsiraamatut;
- 1.2. oskab reguleerida tööasendi ja tahavaatepeeglid juhile sobivaks;
- 1.3. oskab kasutada mootorratta turvavarustust ja aidata kaassõitjatel turvavarustust kinnitada, samuti selgitada turvavarustuse kasutamise vajalikkust;
- 1.4. oskab kasutada mootorrattale paigaldatud lisa- ja mugavusseadmeid;
- 1.5. teab juhi valest tööasendist ja turvavarustuse valest kasutamisest tulenevaid ohte;
- 1.6. on motiveeritud kasutama turvavarustust ja nõudma turvavarustuse kasutamist sõitjatel.

2. Mootorratta käsitsemine, käsitsemisoskuste hindamine

Pärast koolitust õpilane:

- 2.1. oskab käsitseda mootorrattast ohutult ja keskkonda säästvalt tasemel, mis võimaldab jätkata sõidu õppimist vähese liiklusega teel;
- 2.2. teab mootorratta vale käsitsemisega seonduvaid ohte ja mõju keskkonnale ning oskab sooritada erimanöövreid;
- 2.3. omab realistlikku arusaama isiklikest, mootorratta käsitsemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;
- 2.4. tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud mootorratta käsitsemisega, ning oskab oma käitumises nendega arvestada;
- 2.5. on motiveeritud mootorrattast ohutult ja keskkonda säästvalt käsitsema.

3. Mootorratta juhtimine vähese liiklusega teel

Pärast koolitust õpilane:

- 3.1. oskab käsitseda mootorrattast ohutult ja keskkonda säästvalt viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides;
- 3.2. omab vajalikke oskusi liiklemiseks vähese liiklusega teel;
- 3.3. oskab peatuda ja parkida teel;
- 3.4. teab vähese liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida;
- 3.5. mõistab, et juhil kui suurema ohuallika valdajal tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest;
- 3.6. omab realistlikku arusaama isiklikest, vähese liiklusega teel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;
- 3.7. tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud mootorratta juhtimisega vähese liiklusega teel, ning oskab oma käitumises nendega arvestada.

4. Mootorratta juhtimine erinevates liiklussituatsioonides

Pärast koolitust õpilane:

- 4.1. oskab keerulisema ja tihedama liiklusega teel käsitseda mootorrattast ohutult ja keskkonda säästvalt;
- 4.2. omab erinevates liiklussituatsioonides toimetulekuks vajalikke oskusi teel;
- 4.3. teab erineva liiklusega teedel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida;

- 4.4. mõistab, et juhil kui suurema ohuallika valdajal tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest;
 - 4.5. omab realistlikku arusaama isiklikest, erineva liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;
 - 4.6. tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud mootorratta juhtimisega erineva liiklusega teedel, ning oskab oma käitumises nendega arvestada;
 - 4.7. on võimeline kohanema liikluses toimuvate muutustega;
 - 4.8. on võimeline hindama võimaliku liiklusohutliku olukorra tõsidust ja reageerima kohaselt;
 - 4.9. on võimeline liiklusoludega arvestades mootorrattast juhtima antud teelõigul lubatud suurima sõidukiirusega.
5. Möödasõit, möödumine ja ümberpõige
- Pärast koolitust õpilane:
- 5.1. oskab hinnata ohutuks möödasõiduks vajalike eelduste olemasolu;
 - 5.2. mõistab, et möödasõit ei ole kohustuslik manööver;
 - 5.3. oskab ohutult mööda sõita nii päri- kui ka vastassuunavööndi kaudu;
 - 5.4. oskab käituda möödasõidetava rollis;
 - 5.5. omab realistlikku arusaama isiklikest, möödasõidu, möödumise ning ümberpõikega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
6. Mootorratta juhtimine planeeritud teekonnal, kontrollsõit
- Pärast koolitust õpilane:
- 6.1. oskab nii asulas kui ka väljaspool asulat sõitu planeerida ja koostatud plaani järgi sõita;
 - 6.2. mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust;
 - 6.3. on motiveeritud sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima;
 - 6.4. sõiduteekonda kavandades hindab ja võtab arvesse tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina, näiteks elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus ja halb nägemine.
 - 6.4.1. on valmis iseseisvalt ja ohutult osalema mootorrattaga liikluses.